

Türk Dili 2 Ders 14

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1. Kitap okur musunuz?
2. Ülkenizde hangi yazar meşhurdur?
3. Aşağıdaki yazarlarla kitapları eşleştirelim.

1. Yaşar Kemal	a. Suç ve Ceza
2. Shakespeare	b. İnce Memed
3. Balzac	c. Goriot Baba
4. Orhan Pamuk	ç. Hamlet
5. Dostoyevski	d. Masumiyet Müzesi

OKUMA

ÇALIKUŞU

Feride İstanbul'da doğar. Küçük yaşta anne ve babasını kaybeder. Feride'yi teyzesi büyütür. Feride Fransız yatılı okulunda okur. Çok yaramazdır, bu yüzden arkadaşları ona "Çalikuşu" adını takarlar. Çünkü Feride de çalikuşları gibi hareketlidir.

Feride, yaz tatillerini teyzesinin köşkünde geçirir. Teyzesinin oğlu Kâmrân ile birbirlerini severler ve nişanlanırlar. Bir kadın düğün günü Feride'ye bir mektup getirir. Mektupta "Kâmrân'ın İsviçre'de bir sevgilisi var." diye yazar. Feride mektubu okur, Kâmrân'ı bırakır ve kaçar. Feride, Anadolu'nun çeşitli yerlerinde öğretmenlik yapar. Genç ve güzel Feride hakkında çeşitli dedikodular çıkar. Doktor Hayrullah Bey ile tanışır. Hayrullah Bey Feride'yi kızı gibi korur. Halkın dedikodusu üzerine onunla kâğıt üzerinde evlenir. Fakat aralarında sadece baba – kız ilişkisi vardır. Feride o sıralar bir günlük tutar, o zaman her şeyi bu deftere yazar. Hayrullah Bey bu defteri bulur, okur ve saklar. Bir süre sonra Hayrullah Bey hastalanır. Feride'ye "Ben öldükten sonra teyzenin yanına git ve bu zarfı Kâmrân'a teslim et." der. Hayrullah Bey'in ölümünden sonra Feride teyzesinin evine gider, zarfı Kâmrân'a verir. Zarfın içinde Hayrullah Bey'in bir mektubu ile Feride'nin günlüğü vardır. Hayrullah Bey, Kâmrân'a "Feride'yi bir daha bırakma." diye yazar. Kâmrân mektubu ve Feride'nin günlüğünü sabaha kadar okur, her şeyi öğrenir. Artık Feride'yi bırakmaz, evlenirler.

5. Aşağıdaki cümleler doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.

1. Feride İngiliz okulunda okur. ()
2. Feride yaz tatillerini teyzesinin köşkünde geçirir. ()
3. Kâmrân, Feride'nin halasının oğludur. ()
4. Feride Hayrullah Bey'in kızıdır. ()
5. Kâmrân Feride'nin günlüğünü okur. ()

“-Dir” Eki

Belirsiz geçmiş zaman, şimdiki zaman ve gelecek zamandan sonra gelir ve cümlenin anlamını pekiştirir.

Ayrıca cümleye tahmin anlamı katar. Bu ek yazılı dilde, özellikle resmî metinler ile ders kitabı, ansiklopedi gibi bilgi verme amaçlı metinlerde değişmez doğruları anlatmak için sıkça kullanılır.

When used with “Belirsiz Geçmiş Zaman, Şimdiki Zaman and Gelecek Zaman”, “-Dir” reinforces the meaning and sometimes refers to a prediction, assumption or estimation. (e. g. Yusuf bu saatte uyumuştur. → Yusuf must have already slept. Ali, bizi arayacaktır. → I am sure that Ali will call us.)

“-Dir” is also used in formal and informative texts such as coursebooks and encyclopedias in order to describe widely acknowledged facts. (Fransız Devrimi, 1789’da olmuştur. → The French Revolution took place in 1789.)

(I)yor
fil + mış + Dir
(y)AcAk

isim/sıfat + Dir

Örnek:

Ali şimdi evde uyuyordur.

Bence yarın toplantı olmayacaktır.

Ahmet şimdi yoldadır.

Sempozyum 24 Ekim’de yapılacaktır.

Elektriği Edison bulmuştur.

Antalya bu mevsimde çok sıcaktır.

6 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

8 Aşağıdaki resimlere bakalım, soruları cevaplayalım.

- Adı nedir?
- Nerelidir?
- Nerede doğmuştur?
- Şimdi neler yapıyordur?
- Ne iş yapıyordur?
- Sizce on sene sonra neler yapacaktır?